

Neverbalna komunikacija je komunikacija med ljudmi brez uporabe besed. je »govorica telesa«. Neverbalna komunikacija se pri človeku začne razvijati zelo zgodaj, že v otroštvu. Cilj neverbalne komunikacije je vzpostaviti čim boljši kontakt s sogovornikom, še posebej takrat, ko verbalna komunikacija iz kateregakoli razloga ni možna. To se še posebej izrazi pri sporazumevanju na relaciji zobozdravnik – pacient, kajti pacient med posegom ne more govoriti. Na relaciji vzgojitelj, saj morajo vzgojitelji dajati malčkom občutek varnosti in ljubljenosti.

VEDENJE – KOMUNIKACIJA

Vedenje ali obnašanje je definirano kot **zunanji telesni izraz notranjega duševnega dogajanja**. Poznamo dve obliki vedenja - besedno in ne besedno

- a) besedno vedenje obsega jezikovne izraze občutkov, zaznav, predstav, misli in čustev;
- b) ne besedno vedenje obsega mimiko obraza (izrazi veselja, presenečenosti, strahu, groze, jeze, žalosti, razočaranja, itd.), reakcije (zardevanje, znojenje, živčnost), gestikulacijo- gestiko (žuganje, gibi z rokami ob govoru, (mahanje z rokami) itd.), glasovne izraze (kriki, jok, stokanje, smeh), pantomimiko (gibanje in drža celega telesa), pisavo in drugo.

Tako besedno kot nebesedno vedenje služi za medsebojno komuniciranje, mogoče je nebesedno vedenje še bolj pomembno. Saj iz njega razberemo ali človek laže ali ne.

Nebesedno vedenje je najbolj elementarni, naravni način komuniciranja in izhaja pri človeški vrsti iz zgodnjega otroštva, ko otrok svoje želje, občutke in zaznave sporoča, še preden zna govoriti. Sinonim za nebesedno vedenje oziroma komuniciranje je **govorica telesa**. Govorico telesa sestavljajo: drža telesa, način sedenja, gibi glave, gibi rok, položaj rok, izraz in gibi oči, ton glasu, višina, volumen, hitrost in akcent pri govoru.

Če nebesedno vedenje prepoznavamo in obvladujemo, ga lahko uporabimo v terapevtske namene, pri čemer imata usta in roka najgloblji pomen.

RAZVOJ (NEVERBALNE) KOMUNIKACIJE V 1. LETU ŽIVLJENJA

Otrok v različnih obdobjih izraža različne odgovore na sporočila, ki jih sprejema iz okolja. Z razvojem otroka se ta odgovor spreminja. **Novorojenček** ima nerazvite reakcije, razen pri čisto določenih fizioloških stanjih (lakota, zaspanost) v privilegiranih anatomskih področjih (na primer usta). **V drugem mesecu** ima otrok že koordinirane reakcije ob pogledu, ki spremlja neki predmet. Te reakcije ustrezajo opazovanju okolja, ki otroka obdaja.

V tretjem mesecu se pri otroku pojavijo reakcije nasmeha, ki pomenijo otrokovo odzivanje na socialno okolje. Tak nasmeh je že golo odzivanje na okolje brez posebnega interesa in ga lahko sprožimo le, če se otrok fizično dobro počuti. Nasmeh pomeni sprejemanje okolja, je že gesta oziroma prehod k odgovoru na prigovarjanje. S tem dvojnimi pojavom – sprejemom in odgovorom – se vzpostavi prvi DIALOG. **V osmem mesecu** se pri otroku pojavijo reakcije, ki jih ne izzovemo s trenutnimi dražljaji, ampak so že vezane na določene pretekle doživljanje. Otrok loči mater od tujca in ji odgovarja na način, ki je postal oseben. **Pri enem letu** se je otrok sposoben prepoznati v ogledalu. To obdobje ogledala je zelo pomembno za oblikovanje *jaza*. **Po enem letu** se s pojavom besedne govornice močno preoblikuje odnos otroka do okolice.

UPORABNOST NEVERBALNE KOMUNIKACIJE

Pogosto nam omogoča enakovredno sporazumevanje

- a) kot zamenjava za govor (gluhi, gluho-nemi);
- b) kot dopolnilo k besedam – ko rečemo, da smo srečni, se pričakuje tudi takšna govorica telesa;
- c) kot sredstvo kontrole komunikacije – oseba, ki želi dominirati, govori glasneje, prekinja ostale;
- e) kot pomoč pri odnosu med ljudmi;
- f) kot način prenosa – če nam nekdo ni všeč, mu tega ne moremo povedati direktno, ampak z obnašanjem.